

Finanšu instrumentu darījumu līguma III daļa Procentu likmju atvasināto darījumu noteikumi

Part III Agreement on Transactions in Financial Instruments Terms and conditions of interest rate derivatives transactions

1. Vispārējie noteikumi

Noteikumi procentu likmju atvasinātajiem Darījumiem (turpmāk tekstā – Pakalpojuma noteikumi) ir Pakalpojuma noteikumi Līguma, kas noslēgts starp SEB banku un Klientu, izpratnē. Pakalpojuma noteikumi nosaka, cita starpā, procentu likmju atvasinātā Darījuma būtiskos nosacījumus, par kuriem Pusēm jāvienojas, slēdzot procentu likmju atvasināto Darījumu, Darījuma saistību izpildei nepieciešamo Nodrošinājumu un norēķinu kārtības īpašos nosacījumus.

2. Paskaidrojošie termini

Papildus Preambulā, Pamatnoteikumos un Noteikumos noteiktajiem paskaidrojošajiem terminiem, Pakalpojuma noteikumos tiek izmantoti šādi paskaidrojošie termini:

Procentu likmju atvasinātais Darījums (jeb Darījums) – Procentu likmju mijmaiņas darījums, procentu likmju Cap opcijas darījums vai procentu likmju Floor opcijas darījums.

Procentu likmju mijmaiņas darījums (Interest Rate Swap jeb IRS) – Darījums, kurā Puses apņemas noteiktos norēķinu datumos par labu otrai Pusei veikt regulārus procentu maksājumus vienā un tajā pašā valūtā.

Procentu likmju Cap opcijas darījums (CAP) – Darījums, kurā opcijas turētājam ir tiesības, bet ne pienākums no opcijas pārdēvēja saņemt maksājumu, ja Bāzes procentu likmes vērtība Fiksācijas datumā pārsniedz Darījuma izpildes procentu likmi.

Procentu likmju Floor opcijas darījums (FLOOR) – Darījums, kurā opcijas turētājam ir tiesības, bet ne pienākums no opcijas pārdēvēja saņemt maksājumu, ja Bāzes procentu likmes vērtība Fiksācijas datumā ir zemāka par Darījuma izpildes procentu likmi.

Nominālā summa – eiro, ASV dolāros vai citā SEB bankas apstiprinātā valūtā izteikta summa, kas noteikta starp Pusēm noslēgtā procentu likmju atvasinātā Darījuma nosacījumos un pamatojoties uz kuru, tiek aprēķināti maksājami procenti;

Nominālās summas izmaiņu grafiks – nosacījumi un termiņi, saskaņā ar kuriem mainās Nominālā summa;

Bāzes procentu likme – mainīgā procentu likme, kura ir par pamatu Darījuma izpildes procentu likmes aprēķināšanai;

Darījuma izpildes procentu likme – procentu likme, par kuras apmēru Puses vienojas procentu likmju atvasinātā Darījuma noslēgšanas brīdī;

Norēķinu datumi – Darījuma nosacījumos noteiktie procentu maksāšanas datumi;

Fiksācijas datums – Datums vai datumi, kuros SEB banka nosaka Bāzes procentu likmes vērtību;

Prēmija – opcijas cena, par kuru Puses vienojas Darījuma noslēgšanas brīdī un kuru opcijas turētājs (pircejs) maksā opcijas pārdevējam kā atlīdzību par no opcijas izrietošo tiesību iegūšanu. Arī cita samaksa, ko Klients vai SEB banka maksā par Darījuma noslēgšanu un par ko Puses vienojas Darījuma noslēgšanas brīdī.

Darījuma tirgus vērtība – summa, kuru SEB bankai būtu jāmaksā vai kuru SEB banka saņemtu, ja noslēgtu ekvivalentu darījumu gadījumā, ja tiktu izbeigts spēkā esošais Darījums. Tā tiek aprēķināta pēc formulas: "(Saņemamā naudas plūsma x diskonta faktors) – (maksājamā naudas plūsma x diskonta faktors)". Diskonta faktoru SEB banka aprēķina atbilstoši finanšu tirgus praksei, izmantojot informāciju no tādiem profesionālajiem servisiem kā Bloomberg un/vai Thomson Reuters;

Darījuma vieta – birža, kurā darījums tiek slēgts vai ārpusbiržas (jeb OTC) tirgus. Darījuma vieta tiek norādīta Paziņojumā par Rikojuma izpildi.

1. General provisions

The Terms and conditions of interest rate derivatives transactions (hereinafter referred to as the Terms of service) represent the Terms of service in the meaning of the Agreement entered into by and between SEB banka and the Client. Among other things, the Terms of service set forth the principal terms of the interest rate derivatives Transaction, which the Parties shall agree upon by entering into the interest rate derivatives Transaction, as well as the Collateral for enforcement of the obligations under the Transaction, and the special terms of the settlement procedure.

2. Explanatory terms

In addition to the explanatory terms laid down in the Preamble, General provisions, and the Terms, the following explanatory terms are used in these Terms of service:

Interest rate derivatives transaction (Transaction) – an interest rate swap, an interest rate Cap option or an interest rate Floor option.

Interest rate swap (IRS) – the transaction under which the Parties undertake to make regular interest payments in the same currency on specified settlement dates on behalf of the other Party.

Interest rate Cap option (CAP) – the transaction under which the option holder has the right, but not the obligation to receive a payment from the option seller if on the Fixing date, Base rate is higher than Deal rate.

Interest rate Floor option (FLOOR) – the transaction under which the option holder has the right, but not the obligation to receive a payment from the option seller, if on the Fixing date, Base rate is lower than Deal rate.

Nominal amount – an amount denominated in EUR, USD or another currency approved by SEB banka, which has been set forth in the Terms and conditions of interest rate derivatives transaction entered into by and between the Parties and which is used to calculate interest payable;

Nominal amount changes schedule – Schedule of Nominal amount changes;

Base rate – the variable interest rate used to calculate interest payments;

Deal rate – the interest rate agreed upon by and between the Parties at the time of entering into the interest rate derivatives Transaction;

Settlement dates – interest payment dates set forth in the Terms of the Transaction;

Fixing date – the date or dates on which SEB banka sets the value of Base rate;

Premium – the price of the option agreed upon by and between the Parties at the time of entering into the Transaction and which the option holder (the buyer) pays to the option seller in consideration for acquisition of the rights arising from the option. Any other payment made by the Client or SEB banka for the entering into the Transaction and agreed upon by and between the Parties at the time of entering into the Transaction.

Market value of the Transaction – the amount that SEB would have paid or received, had it engaged in equivalent transactions in case the existing Transaction were terminated. It is calculated using the formula: "(Cash flow receivable x the discount factor) – (Cash flow payable x the discount factor)". SEB banka shall calculate the discount factor according to the financial market practice, using information from professional service providers, such as Bloomberg and/or Thomson Reuters;

Place of the Transaction – a place of the trade where the Transaction is entered into or an over-the-counter (OTC) market. The place of the Transaction shall be specified in the Order Execution Notification.

3. Darījumu riski

Šajā sadaļā ir aprakstīti specifiski ar Darījumiem saistīti riski, kas papildina pārējo SEB bankas sniegto informāciju par finanšu instrumentu īpašībām un ar tiem saistītajiem riskiem.

3.1. Tirgus risks

- Darījuma izpildes procentu likme var izrādīties sliktāka par Bāzes procentu likmi kādā no Norēķinu datumiem;
- Opcijas turētājs (pircējs) var negūt labumu no opcijas turēšanas, ja opcijas turēšanas laikā nav iestājušies opcijā paredzētie nosacījumi, tomēr tas turētāju neatbrīvo no pilnas prēmijas samaksas.. Opcijas pārdevēja zaudējumi tirgus svārstību rezultātā var pārsniegt saņemto Prēmiju;
- Darījuma tirgus vērtība var būt Klientam negatīva, t.i. izbeidzot Darījumu pirms termiņa, Klientam var rasties papildus finansiālās saistības;
- Darījuma izbeigšana var būt apgrūtināša dažādu Darījuma tirdzniecības likviditāti ierobežojošu apstākļu dēļ;

3.2. Kredītrisks:

- Izbeidzot Darījumu pirms termiņa beigām, viena Darījuma puse neveic norēķinus, kas var radīt zaudējumus otrai pusei;
- Darījuma puse, kurai ir jāveic procentu maksājums Norēķinu datumā, to neveic;
- Viena Darījuma puse neveic sākotnējos norēķinus (piemēram, Prēmijas maksājums), ja Darījuma puses par tādiem ir vienojušās.

4. Darījuma būtiskie nosacījumi

Darījuma būtiskie nosacījumi, vismaz par kuriem Pusēm ir jāvienojas Darījuma noslēgšanas brīdī:

- 4.1. Darījuma veids;
- 4.2. Nominālā summa, tās valūta un Nominālās summas izmaiņu grafiks;
- 4.3. Bāzes procentu likme, tās noteikšanas periods, tās maksātājs;
- 4.4. Darījuma izpildes procentu likme, tās noteikšanas periods, tās maksātājs;
- 4.5. Darījuma sākuma un beigu datums;
- 4.6. Procentu maksājumu biežums un Norēķinu datumi;
- 4.7. Darījuma Prēmija, ja tāda paredzēta, Prēmijas maksātājs un Prēmijas norēķinu datums;
- 4.8. Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kuru izmantot norēķiniem par Darījumu;
- 4.9. Nodrošinājuma apmēru un nosacījumus, ja Nodrošinājums tiek sniegts. Puses vienojas par Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kurā finanšu līdzekļi vai finanšu instrumenti tiks bloķēti par labu SEB bankai no Darījuma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai.

5. Darījumu veikšana un norēķini

- 5.1. Procentu likmju atvasināto Darījumu SEB banka un Klients slēdz pa telefonu, pamatojoties uz Klienta sniegto Rīkojumu un vienojoties par visiem Darījuma būtiskajiem nosacījumiem.
- 5.2. SEB banka 1 (vienas) Darba dienas laikā pēc Darījuma noslēgšanas nosūta Klientam Paziņojumu par Rīkojuma izpildi uz Klienta e-pastu vai izmantojot Internetbankas rīkus.
- 5.3. Klients tās pašas Darba dienas laikā, kurā saņēmis Paziņojumu par Rīkojuma izpildi, to paraksta un nosūta SEB bankai uz Līgumā norādīto e-pasta adresi vai, izmantojot SEB bankas piedāvātos Internetbankas rīkus šādu Paziņojumu parakstīšanai. Ja Paziņojums ir parakstīts pašrocīgi, tad oriģināla eksemplāru Klients SEB bankai iesniedz 3 (trīs) Darba dienu laikā.
- 5.4. Procentu likmju mijmaiņas darījumā norēķinu summa tiek aprēķināta kā starpība starp saņemamo un maksājamo procentu summām.
  - 5.4.1. Ja SEB banka maksā Darījuma izpildes procentu likmi un Klients maksā Bāzes procentu likmi, norēķinu summa tiek aprēķināta pēc formulas: "(Nomināla summa x Darījuma izpildes procentu likme x dienu skaits periodā/360) – (Nomināla summa x Bāzes procentu likme x dienu skaits periodā/360)". Ja vērtība ir pozitīvs lielums, SEB banka to ieskaita Klienta kontā. Ja vērtība ir negatīvs lielums, SEB banka debetē Klienta Kontu.
  - 5.4.2. Ja SEB banka maksā Bāzes procentu likmi un Klients maksā Darījuma izpildes procentu likmi, norēķinu summa tiek aprēķināta pēc formulas: "(Nomināla summa x Bāzes procentu likme x dienu skaits periodā/360) – (Nomināla summa x Darījuma izpildes procentu likme x dienu skaits periodā/360)". Ja vērtība ir pozitīvs lielums, SEB banka to ieskaita Klienta kontā. Ja vērtība ir negatīvs lielums, SEB banka debetē Klienta Kontu.
- 5.5. Procentu likmju Cap opcijas darījumā vai procentu likmju Floor opcijas darījumā norēķinu summa tiek aprēķināta kā starpība starp Darījuma izpildes procentu likmi un Bāzes procentu likmi.

- 5.5.1. Procentu likmju Cap opcijas darījumā: ja Bāzes procentu likme Fiksācijas datumā pārsniedz Darījuma izpildes procentu likmi, tad Puses uzskata, ka opcijas turētājs ir devis rīkojumu par opcijas izmantošanu, un opcijas pārdevējs turētājam maksā starpību, kas aprēķināta pēc formulas: "Nomināla summa x (Bāzes procentu likme – Darījuma izpildes procentu likme) x dienu skaits periodā/360".

3. Transaction risks

This section describes the specific risks associated with the Transactions, and it aims to complement other information provided by SEB banka concerning the characteristics of financial instruments and the risks associated with them.

3.1. Market risk

- The Deal rate may turn out to be worse than the Base rate on any of Settlement dates;
- The option holder (buyer) may not receive any advantage of holding an option in case conditions set in the option does not occur but he still will have to pay entire Premium. The losses of the option seller may exceed the Premium received;
- The market value of the Transaction can be disadvantageous to the Client, i.e., terminating the Transaction before its maturity may result in additional financial obligations to the Client;
- Terminating the Transaction can be cumbersome due to various reasons limiting the liquidity of the Transaction

3.2. Credit risk:

- Where the Transaction is terminated before its maturity, one Party to the Transaction may not carry out any settlements it is obliged to, which may cause losses to the other Party;
- The Party to the Transaction from which an interest payment is due on the Settlement date, fails to make it;
- One Party to the Transaction fails to make initial settlements (for example, Premium payments), where the Parties to the Transaction have agreed on such.

4. The principal terms of the Transaction

The minimum principal terms of the Transaction to be agreed upon by the Parties at the time of entering into the Transaction shall be as follows:

- 4.1. Type of transaction;
- 4.2. Nominal amount, currency, and Nominal amount changes schedule;
- 4.3. Base rate, the period of determination thereof, and the payer thereof;
- 4.4. Deal rate, the period of the Fixing thereof, the payer thereof;
- 4.5. Transaction start and end dates;
- 4.6. Frequency of interest payments and Settlement dates;
- 4.7. Premium of the Transaction, if applicable; the payer of the Premium; the Premium settlement date;
- 4.8. Account to be used as the Relevant account for settlements for the Transaction;
- 4.9. The amount and terms of the Collateral, if such is provided. The Parties shall agree on the Account to be used as the Relevant account in which cash or financial instruments will be blocked in favour of SEB banka to enforce the performance of the obligations arising from the Transaction.

5. Engaging in transactions and settlements

- 5.1. SEB banka and the Client shall enter into Interest rate derivatives transactions over the phone, based on the Order given by the Client, subject to having agreed on all principal terms of the Transaction.
- 5.2. Within 1 (one) business day from entering into the Transaction, SEB banka shall send the Order Execution Confirmation to the Client's email address or using Internetbank tools.
- 5.3. On the same business day on which the Order execution Confirmation is received, the Client shall sign and send it to SEB banka, to the email address specified in the Agreement or Internetbank tools provided by SEB banka for signing such Confirmations. If Confirmation is signed personally, the Client shall submit a copy of the original to SEB banka within 3 (three) Business days.
- 5.4. The settlement amount in an interest rate swap shall be calculated as a difference between the amounts of interest payable and interest receivable.
  - 5.4.1. If SEB banka pays Deal rate and the Client pays Base rate, then the settlement amount shall be calculated using the formula: "(Nominal amount x Deal rate x number of days in the period/360) – (Nominal amount x Base rate x number of days in the period/360)". If the value is positive, SEB banka shall credit it to the Client's Account. If the value is negative, SEB banka shall debit the Client's Account.
  - 5.4.2. If SEB banka pays Base rate and the Client pays Deal rate, then the settlement amount shall be calculated using the formula: "(Nominal amount x Base rate x number of days in the period/360) – (Nominal amount x Deal rate x number of days in the period/360)". If the value is positive, SEB banka shall credit it to the Client's Account. If the value is negative, SEB banka shall debit the Client's Account.
- 5.5. In an interest rate Cap option transaction or interest rate Floor option transaction, the settlement amount shall be calculated as the difference between Deal rate and Base rate.
  - 5.5.1. Interest rate Cap option transaction: if on the Fixing date the Base rate is higher than the Deal rate, the Parties consider that the option holder has given the order to exercise the option and the option seller shall pay to the holder the difference that is calculated using the formula: "Nominal amount x (Base rate - the Deal rate) x number of days in the period/360".

5.5.2. Procentu likmju Floor opcijas darījumā: ja Bāzes procentu likmju Fiksācijas datumā ir zemāka par Darījuma izpildes procentu likmi, Puses uzskata, ka opcijas turētājs ir devis rīkojumu par opcijas izmantošanu, un opcijas pārdevējs turētājam maksā starpību, kas aprēķināta pēc formulas: "Nomināla summa x (Darījuma izpildes procentu likme – Bāzes procentu likme) x dienu skaits periodā/360".

5.5.3. Visus norēķinu opcijas darījumā veic SEB banka, starpību vai nu ieskaitot, vai debetējot Klienta kontu. Opcija tiek uzskatīta par izbeigtu pēc tās beigu datuma iestāšanās un visu norēķinu veikšanas.

5.6. Gadījumā, ja Darījums paredz Prēmijas samaksu, Klients pilnvaro SEB banku debetēt Klienta Kontu (ja pienākums maksāt Prēmiju ir Klientam) vai SEB bankai ir pienākums ieskaitīt Prēmiju Klienta Kontā (ja pienākums maksāt Prēmiju ir SEB bankai).

5.7. Gadījumā, ja Klients sniedz Rīkojumu par Darījuma pirmstermiņa izbeigšanu, SEB banka aprēķina Darījuma izbeigšanas summu, pamatojoties uz Darījuma tirgus vērtību. Ja norēķinu summa ir pozitīva klientam, Banka to ieskaita Klienta kontā. Ja Darījuma summa ir negatīva Klientam, Klients pilnvaro SEB banku debetēt Klienta kontu.

6. Saistību nodrošinājums

6.1. Ja Nodrošinājums ir finanšu līdzekļi un/vai finanšu instrumenti, Nodrošinājuma summu un/vai apmēru nosaka SEB banka parasti Darījuma noslēgšanas brīdī atkarībā no Darījuma būtiskajiem nosacījumiem. Klientam ir pienākums Attiecīgajā kontā nodrošināt finanšu līdzekļus vai finanšu instrumentus SEB bankas noteiktajā apmērā un termiņā.

6.2. Ja Darījuma noslēgšanas laikā nav noteikts citādi, SEB banka veic visus norēķinus, kas saistīti ar Nodrošinājumu.

5.5.2. Interest rate Floor option transaction: If on the Fixing date, the Base rate is lower than Deal rate, the Parties consider that the option holder has given the order to exercise the option and the option seller shall pay to the holder the difference that is calculated using the formula: "Nominal amount x (Deal rate – Base rate) x number of days in the period/360".

5.5.3. SEB banka shall carry out all settlements in an interest rate Cap option or interest rate Floor option, crediting or debiting the difference to the Account. The interest rate option shall be considered terminated upon the maturity date thereof and after all settlements have been made.

5.6. Where the Transaction provides for payment of the Premium, the Client authorises SEB banka to debit the Client's Account (if the Client has an obligation to pay the Premium or SEB banka has a duty to credit the Premium to the Client's Account (if the duty to pay the Premium rests on SEB banka).

5.7. If the Client gives the Order to terminate the Transaction early, SEB banka shall calculate the Transaction termination amount, based on the market value of the Transaction. If the settlement amount is positive, SEB banka shall credit it to the Client's Account. If the amount is negative, the Client authorises SEB banka debit the Client's Account.

6. Collateral

6.1. Where the Collateral represents cash and/or financial instruments, the amount/scope of the Collateral shall be determined by SEB banka, usually at the time of entering into the Transaction, depending on the principal terms of the Transaction. The Client has a duty to ensure cash or financial instruments in the Relevant account in the amount and within the deadline set by SEB banka.

6.2. Unless otherwise provided for at the time of entering into the Transaction, SEB banka shall carry out all settlements related to the Collateral.